

sa per novas attestations et probationes ejusdem falsitate. C. Lator 7, et c. *Consanguinei* 11, De sent. et re judicat.

(68. Item possunt adhuc produci novi testes, et admitti novæ probationes in causis beneficialibus: idque propter dictum periculum animarum, et ne quis per subreptionem ad dignitatem ecclesiasticam ascendat. Mascard., *De probationib.*, q. 17, proœmial., num. 47, allegans Rotam, dec. 1, et dec. 2, *De testibus in novis*; Reiffenstuel, *loc. cit.*, n. 164, et alii passim.

(69. Item in causis criminalibus, præsertim capitalibus; ubi enim agitur de causis criminalibus capitalibus, possunt ad defensionem rei etiam post publicationem attestationum produci novi testes et post conclusionem in causa admitti novæ probationes ad ejus innocentiam detegendam et vitam conservandam, ne reus subitis accusatorum criminibus opprimatur et injuste condemnatur. *Communis*, textu expresso in l. *Unius facinoris* 18, § 9, ff. *De questionibus*, ibi: « Ne hi, qui defendendi sunt, subitis accusatorum criminibus opprimantur, defensionem quocumque tempore, postulante reo, negari non oportet. »

(70. Alii plures consimiles casus referuntur passim ab auctoribus, et signanter ab abbate in cap. *Fraternitatis* 17, De testibus, n. 4; Farinac., tit. 8, *De testib.*, q. 75; a n. 98 usque ad n. 255; Speculator, tit. *De testib.*, § *Satis utiliter*, n. 3 et sequent., qui brevitate gratia relinquuntur videndi apud ipsos.

(71. Nominis identitas personarum identitatem non probat. Benedict. XIV, constitut. incip. *Inter cætera*, § 11, ubi affert exempla, quibus non semel contingit, ut uno nomine, et sanctus, et hæreticus designarentur; ex Raymundis enim Lullis, unus martyrii fama prædicatur, at non alter, qui infelicem vitam ac mortem sortitus est; unus pariter Joannes Cantius Beati nomine insignitur, alter vero hæresi inquinatus exsecratur, et sic de aliis.

(72. Alia ad rem. Vide verb. FAMA, verb. SCRIPTURÆ INSTRUMENTA, verb. SENTENTIA, et verb. TESTIS, art. 2.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(73. Negativam directo haud posse probari, communis fere est sententia. Causam

SUMMARIUM.

1. Processiones unde dicantur? — 2. Processiones dicuntur chori ambulantes. — 3. Processiones semper fuerunt in usu in Ecclesia etiam a primordiis illius. — 4. Processiones publicas indicare, dirigere et ordinare spectat ad episcopum privative quoad alios. — 5. Et hoc non obstante, quod capitulum, vel alii sint per longum tempus in possessione indicendi publicas processiones vel præscribendi modum, quomodo, et quo sint dirigendæ. — 6. Et non obstante etiam immemorabili consuetudine. — 7. Requiritur tamen ad id consilium, non autem consensus capituli. — 8. Ita ut episcopus so-

hule sententiæ dederunt textus nonnulli, tum juris civilis, tum juris canonici, quibus asseri videtur, negantem probare nec posse, nec debere. Confer l. 103, c. *De probat.*; l. 10, c. *De non numerat. pecun.*, c. 11 et 12, eod. tit. *De probat.*

(74. Quoniam vero ex multis aliis textibus apparet, negativam et probari posse, et aliquando debere, ut ipse Pontifex in cap. 5, in fin., *De renunt.*, non diffidetur; (75. hinc est, quod multi post Glossam in cap. 13, *De elect.*, excogitarunt tres species negativæ, *juris, facti et qualitatis*; negativam *juris* probari posse et debere censent, ut si quis impugnet testamentum, quod rite haud sit conditum; (76. Idem affirmant de negativa *qualitatis*, quando scilicet negatur qualitas inesse, quæ communiter et regulariter inesse solet. (77. Circa vero negativam *facti*, distinguunt, utrum sit *facti definiti*, an *indefiniti*; hanc probari directo posse negant, illius autem probationem saltem per indirectum admittunt. (78. Hoc etiam concedunt, si negativa prægnans est, quæ propositionem affirmantem implicite in se contineat. Vide Grananien. in c. 11, n. 3, *De probationib.*; Wiestner, in *Decretal.*, lib. II, tit. 19, n. 11 et seq. (79. Alia via processit Herculanus, in tract. *De proband. negat.* Primo enim Regulam præmittit: « Negativam ab eo probandam esse, qui in ipsa se fundat, » at n. 27 et seq., plures subdit limitationes, quæ fere destruunt Regulam.

(80. Ostendit vero et quidem solidissime Cocejus in dissertatione *De directa probatione negativæ*, negativam non tantum directo probari posse, sed etiam probari debere ab eo, qui in ea se fundat, sive is sit actor sive sit reus: ut non sit necesse ad distinctiones illas confugere, quas mox attulimus. *Consule etiam Zoes.*, in tract. *De except. non numerat. pecun.*, thes. 4, § 12.

(81. Patet autem hinc male ex sententia illa, quæ negativam haud probari posse tenebat, olim non fuisse admissas *positiones negativas*, vitiosos fuisse reputatos *articulos negativos*, et non probandos esse ab eo, qui iudici ipsos offert.

(82. De collisione probationum, materia in foro frequentissima, agendum hic quoque esset. Sed ne nimius sim, vide Bohemer., in *Exercit. Pandect.*, lib. XXII *Pandect.*, tit. 3, exercit. 65.

PROCESSIONES.

lus sine consilio capituli eas indicare et dirigere minime valeat. — 9. Processionis hora indicenda est arbitrio episcopi, cui magistratus, et omnes debent obedire. — 10. Processiones ex devotione populi et confratrum introductæ, possunt ex causa ab episcopo prohiberi. — 11. Quamvis processiones solitæ privatæ, quæ sunt a parochis in parochia, et a capitulo in cathedrali, fiant sine licentia episcopi, adhuc tamen, si transferantur, exigitur episcopi approbatio. Nec ipse parochus sine licentia episcopi potest processiones extraordinarias facere. — 12. Processiones publicas indicare et dirigere, absente episcopo, spectat ad vicarium generalem cum con-

silio capituli. — 13. Processionibus generalibus indictis pro causa, honore vel honore publico, tam clerici sæculares beneficia vel officia ecclesiastica habentes, quam regulares invitati, omnes interesse tenentur, et adesse compelluntur juris remediis. — 14. Processiones, ad quas accedere tenentur regulares, assignantur. — 15. Processiones, quæ referuntur ad causam, bonum et honorem publicum, demonstrantur. — 16. Istæ processiones ad effectum obligandi regulares ad interessendum, non sunt renovandæ annuatim, et perpetuandæ, nisi nova motiva, et novæ causæ concurrant. — 17. Nec possunt episcopi obligare regulares ad interessendum cum clero sæculari processionem indictæ occasione suæ primæ visitationis. — 18. Nec possunt episcopi cogere ad interessendum processionibus publicis regulares distantes a civitate vel oppido per diuturnum milliæ. — 19. Ubi tamen viget contraria consuetudo, est servanda. — 20. Regulares ad processiones, ad quas tenentur accedere, sufficit, quod invitentur per edictum; ubi autem adesset legitima praxis in contrarium esset servanda. — 21. Regulares non debent accedere ad processiones publicas cum cruce et numero duorum tantum religiosorum. — 22. Neque etiam laici deferentes crucem in processionibus vel candelabra, debent uti alba, seu dalmatica, vel pluviali. — 23. Regulares in processionibus deferre non debent galerum sive pileum, non obstante prætenso solito, et contumaces eogi possunt ad deponendum etiam censuris. — 24. Crux in processionibus deferenda est a regularibus cum velo pendente seu pallio. — 25. Regulares accedentes ad publicas processiones non debent, processione terminata, statim a loco recedere, sed tenentur ibi precibus, seu benedictionibus assistere usque in finem. — 26. Regulares in processionibus, quas ipsi faciunt extra claustra, egent licentia episcopi vel respectivi parochi, non obstante quacunque consuetudine in contrarium; nisi pro aliquibus processionibus habeant speciale privilegium. — 27. Episcopi autem et parochi non debent denegare talem licentiam regularibus. — 28. Regulares omnes nulla indigent licentia, nec episcoporum nec parochorum pro faciendis processionibus SS. sacramenti in quacunque die infra Octavam corporis Christi. — 29. Et quidem eadem die possunt plures fieri processiones a diversis regularibus, dummodo fiant distinctis horis. — 30. Et sic expresse fuit resolutum etiam novissime a S. C. Episcop. et Regul. cum præciso rescripto: *Affirmative*: « Dummodo fiant processiones distinctis horis. » — 31. Item speciale privilegium habet præstantissima prædicatorum religio pro faciendis sine prædicta licentia processione SS. Rosarii. — 32. Regulares, qui gaudent speciali privilegio faciendi dictas processiones extra claustra sine licentia, tenentur incedere per viam semel electam. — 33. Regulares possunt in suis processionibus uti pluviali. Nec talis usus est signum seu testimonium jurisdictionis in utente sacerdote. — 34. Regulares in suis processionibus non possunt, nec debent ducere puellas habitu fictitio angelorum neque bizzocheras. — 35. Regulares non possunt processiones in monialium ecclesias quamvis eorum regimini subjectarum inferre et introducere, licet adesset consuetudo. — 36. Intra clausuram monialium fieri non debent ab exteris processiones, neque cum sanctissimo sacramento. — 37. Imaginem B. V. cum baldachino et intortillis in processione deferri non est prohibendum. — 38. Idem dicendum est de imaginibus sive statuis sancti. — 39. Regularibus paratis et deferentibus in processione reliquias, debetur præcedentia (non tamen ceteris non paratis) supra clerum sæcularem. — 40. Quomodo regulanda sit præcedentia regularium inter se et inter alios in processiones? *remissive*. — 41. Processio SS. sacramenti inchoari non debet ab ecclesia inferiori, non attentata in-

memorabili consuetudine. — 42. Item processio SS. sacramenti terminari debet in illa Ecclesia, a qua incepit. — 43. Processio SS. corporis Christi cur Sede plena fiat in Ecclesia Vaticana, et Sede vacante in ecclesia S. Joannis Lateranensis? — 44. Processiones in festo corporis Christi facere non licet aliis ecclesiis, sed soli episcopo seu ecclesie cathedrali. — 45. Processio SS. sacramenti in ejus festo debet inchoari a cathedrali et in ea terminari. — 46. In festo corporis Christi non est deferenda in processione eucharistia sacerdotum humeris, sed celebrantis manibus. — 47. In festo corporis Christi eucharistia non est deferenda per vias Hæbræorum. — 48. In festo corporis Christi debet deferri eucharistia a celebrante, et in vespere diei octavæ, si fiat processio, debet deferri ab eo, qui cantavit vespere, modo saltem sit canonicus in collegiatis. — 49. Non convenit quod prima dignitas celebret missam ante processionem SS. sacramenti, et deinde altera dignitas minor gestet illud in processione. — 50. Si episcopus in festo corporis Christi non deferat eucharistiam, canonici tamen debent induere sacras vestes. — 51. Canonici ecclesie collegiatae non debent in processionibus incedere parati sicut canonici cathedralis. — 52. In festo corporis Christi non sunt canendæ cantiones vulgari sermone. — 53. In festo corporis Christi non est facienda processio sine pluviali. — 54. In processionibus, quæ fiunt cum SS. sacramento, qui incedunt ante illud, in occursum et transitu a latere ejusdem debent facere genuflexionem, dummodo illud videant. — 55. In processione solemnium corporis Christi, quando processio sistit, sacerdos celebrans, subdiaconus et diaconus non debent sedere, neque in scamno, neque in sedibus. — 56. In processione, in qua deferitur SS. sacramentum vel lignum SS. crucis, tam clerici sæculares quam regulares, omnesque laici incedere debent detecto capite; in aliis vero processionibus clerici deferentes reliquias et omnes sæculares comitantes incedere debent detecto capite, alii vero clerici tecto capite cum bireto. — 57. Episcopus vero deferens reliquiam SS. crucis in Pontificalibus poterit incedere cum mitra. — 58. Occurrente festo S. Antonii de Padua in Dominica infra octavam corporis Christi, quamvis PP. Dominicani in dicta die peragant processionem SS. sacramenti; nihilominus potest a Franciscanis fieri processio de dicto sancto; dummodo fiat diversa hora et data prælatione temporis PP. Dominicani de mane vel de vespere. — 59. In processionibus non sunt deferendæ reliquie beatorum. — 60. Abusus antiqui in processionibus tollendi sunt cum magna cautela, ne majora scandala sequantur. — 61. Canonici in processione intra ecclesiam debent incedere capite detecto, et extra eam cum bireto in capite. — 62. Dum fiunt processiones intra ecclesiam sine sacramento non est pulsanda campanula ad elevationem SS. sacramenti in missa privata; quod si pulsetur et advertatur elevatio, tunc genuflectendum est utroque genu a transeuntibus ante altare, ubi missa celebratur, et deposito SS. sacramento progrediendum. — 63. Processiones facere de nocte cum SS. sacramento feria quinta et sexta majoris hebdomadæ non convenit, et repugnat mysteriis Ecclesie, et est abusus omnino tollendus. — 64. Processiones, ut de nocte fieri possint feria sexta majoris hebdomadæ, arbitrio episcopi conceditur. — 65. Si autem aliqua processio fiat de nocte, non debet inferri in ecclesiis monialium. — 66. Patres Capuccini non possunt retinere et processionally deferre imagines S. Antonii et S. Francisci cum inscriptione, quod dictus habitus capuccini sit verior forma habitus ipsius S. Francisci, sed moniti debent illam delere et cancellare. — 67. Episcopus potest cogere clericos beneficiatos ad interessendum processionibus publicis. — 68. Item processionibus publicis interesse etiam tenen-

tur clerici sæculares alicujus ecclesiæ, quamvis in fundatione illius exempti sint a jurisdictione ordinarii intra cujus diocesim existunt. — 69. Item processio publicis interesse cogi possunt sacerdotes inservientes ecclesiis religionis Hierosolymitanæ. — 70. Non sunt tamen ab episcopo compellendi interesse processionibus publicis sacerdotes nullum officium aut beneficium ecclesiasticum in civitate vel diœcesi obtinentes. — 71. Processiones publicas comitari cogere non potest episcopus clericos, qui sunt nullius diœcesis. — 72. Processionibus publicis ab episcopo cogendi non sunt interesse degentes extra civitatem in locis, in quibus habent plebem. — 73. Processionibus publicis cogi non possunt interesse clerici regulares Societatis Jesu. — 74. Processionibus publicis interesse cogi non possunt clerici regulares congregationis S. Pauli Decollati. — 75. Item nec clerici regulares Matris Dei Scholarum piarum. — 76. Item nec canonici regulares congregationis Lateranensis ultra solitum. — 77. Item nec monachi Casinenses, nisi ad processionem SS. sacramenti. — 78. Item nec monachi

(1. Processiones a procedendo et eundo dicuntur (78): nam convocato et procedente clero cum crucibus, vexillis et cereis, ac sequente populo fiunt. Ita Petrus Gregor., lib. 1 *Partition. juris canonici*, tit. 20, cap. 4; Barbosa, *De offic. et potest. episcop.*, part. III, allegat. 78, n. 1 et alii. (2. Unde processiones dicuntur chori ambulantes, ut ex aliis notat Ursaya, tom. 1, part. II, discept. 26, n. 38, vers. *Quin obstet*, et tom. II, part. II, disceptat. 23, n. 50.

(3. Processiones semper fuerunt in usu in Ecclesia, etiam a primordiis illius. Card. Baronius, in *Notis ad marty. Roman.*, 7 *Kalendas Maii*; Durand., *De ritibus Eccles.*, lib. II, cap. 10; Rota recent., part. XVII, dec. 87, n. 13. Fuerunt enim adumbratæ etiam in Veteri Testamento, *Esdrae* c. XII, ubi habetur, quod, instaurata Jerosolyma post captivitatem Babylonicam, indicta fuit solemniss processio cum interventu sacerdotum, levitarum, et populi ad reddendas in gratiarum actionem pro tanto beneficio cum choris canentium debitas Deo laudes. *Josue* VI, refertur quod in obsidione civitatis Jericho celebrata fuit, Dei monitu, veluti quædam processio circumeundo per septem dies dictam civitatem cum delatione arcæ fœderis omnes sacerdotes, levitas, milites ac reliquum populum buccinis clangentes ac concrepantes. II *Reg.* VI et III *Reg.* IX, etiam innuuntur quædam nostrarum processionum figuræ occasione translationis arcæ fœderis ex uno in alium locum indictæ a David et Salomone. In Novo autem Testamento ceptas quodammodo fuisse a Christo Domino processiones habetur *Matthæi* XXI, ubi ipse ascensus in Jerusalem ad perficienda mysteria nostræ redemptionis veluti processionaliter solemniter ritu voluit ingredi in sanctam civitatem, turbis præcedentibus,

(78) De hujus nominis etymo, variaque significatione nonnulla attigit Zaccharia, in *Onomasico Rituali*, t. II, pag. 106.

(79) Quos inter nominandi Nicolaus Serarius, cujus *De sacris Ecclesiæ catholicæ processionibus* libri duo ann. 1607, Coloniæ prodierunt, Nicolaus San-

Olivetani. — 79. Item nec monachi S. Hieronymi. — 80. Item nec monachi sanctissimæ Trinitatis Caven. — 81. Item nec Carmelitæ Discealceati, ac plures alii regulares. — 82. Episcopus cogere non potest canonicos ad interessendum processionem, quæ fit in tertia Dominica mensis. — 83. Processiones fieri possunt a canonicis cathedralis, etiam per limites parochiarum sine licentia curati. — 84. Episcopus sub pœnis compellere potest confratres, ut conveniant solitis processionibus. — 85. Processiones debent fieri ordinatim et successive absque aliqua divisione, tam quando incedunt, quam quando stant. — 86. Edictum episcopi prohibens explodi tormenta bellica per vias, dum fiebant processiones, sustinetur. Econtra edictum curiæ laicæ permissivum post peractam processionem refellitur, prout de jure. — 87. Si ratione alicujus solemniss processionis omnes religiosi egrediantur a monasterio, nequeunt feminæ tunc ingredi clausuram dicti conventus. — 88. Alia ad rem, *remissive*. — 89. Quid amplius notandum in hac materia, ad num. 104.

ac sequentibus, clamantibusque: *Hosanna Filio David, benedictus, qui venit in nomine Domini*; a qua originem desumpsisse nostras processiones certius tenent Gavantus et Merati, p. 1, tit. 19, litt. E, ubi sic expresse habent: « Cujus, id est processionis, origo an a purificatione B. M. Virginis cum Josepho, Simeone et Anna; vel certius ex Historia evangelica a turbis in die Palmarum, » etc. Hinc patet usum sacrarum processionum esse antiquissimum, et post promulgationem Evangelii dicendum est, manasse ex doctrina et traditione Apostolica. Et quamvis tempore apostolorum ob sævitiam persecutionum non potuerint, sicuti nunc, palam et publice fieri, credibile tamen est, etiam a primordiis Ecclesiæ celebratas fuisse sacras processiones in cryptis et speluncis ad memorias martyrum ibi quiescentium. Et tandem cessata sævitie persecutionum tempore Constantini Magni imperatoris, et S. Silvestri Papæ, juxta doctrinam et traditionem Apostolicam tempore opportuno exsequendam, statim cœpit frequens usus publicarum processionum, cum interventu utriusque cleri et populi, ut variis adductis exemplis referunt Baronius, tom. V *Annalium*, et in *Adnotationibus ad Martyrologium Romanum*, sub die 25 Aprilis, Guilielmus Durandus, in suo *Rationali*, lib. IV, cap. 6; Stephanus Durandus, *De ritibus Eccles.*, lib. II, cap. 10, et alii. Et sic tenent expresse Gretserus, *De sacris processionibus*, lib. I, cap. 1; Quarti, *De processionibus in genere*, sect. punct. 3, et alii (79).

(4. Processiones publicas indicare, dirigere et ordinare spectat ad episcopum private quoad alios. Sic sæpius decrevit sacra congregatio Rituum, et signanter, in *Trullen.*, 17 Decembris 1602, in *Elbor.*, 14 Januarii 1617, et 28 Martii 1628, et in *Squil-*

derus in auctariolo ad Serarium Gretserumque *De ritu catholicarum processionum*, Ipris 1640; Christianus Lupus dissertatione 9, *De sacris processionibus*, Bruxellis 1690; et Vatar in Gallico libro, *Des processions de l'Eglise, de leurs antiquitez, utilitez*, etc., Parisiis 1705.

laen. *Processionum*, 9 Maii 1693. (3. Et hoc, non obstante, quod capitulum, vel alii sint per longum tempus in possessione indiendi publicas processiones, vel præscribendi quomodo et quo sint dirigendæ. Sac. congreg. Concil., sub die 16 Februarii 1619. (6. Et non obstante etiam immemorabili consuetudine. Sacra congreg. Rit., in *Camerinensi*, 24 Augusti 1619.

(7. Requiritur tamen ad id consilium, non autem consensus capituli. Sac. congreg. Rit., in *Elboren.*, 28 Martii 1628. Et expresse quod consilium requiratur, declarat sac. cong. Conc., in *Comensi*, 7 Februarii 1632.

(8. Ita ut episcopus solus sine consilio capituli eas indicare et dirigere minime valeat, ut decisum fuisse ab eadem sacra congregatione referunt Francis. Leo, in *Thesauro fori ecclesiastic.*, part. IV, cap. 2, num. 145; Armendar, in *Addit. ad compil. legum Navarrae*, l. 2, tit. 14, § 1, *De processionibus*, num. 4; Aloysius Rice., *Neapolit.*, dec. p. IV, dec. 379, num. 4; Valenzuel., consil. 184, n. 23, volum. 1, et num. 31 et 32; Barbosa., *Supra conc. Trident.*, sess. XXV, *De regul.*, cap. 13, n. 41, et part. III, *De offic. et potest. episc.*, allegat. 78, n. 4, et in *Summ. Apostol. dec.*, verb. *Processio*, num. 3.

(9. Processionis hora indicenda est arbitrio episcopi cui magistratus et omnes debent obedire. Sacra congregatio Rituum, in *Urbevetana*, 17 Junii 1606; apud Barbos., in *Summ. Apostolic. dec.*, verb. *Processio*, num. 9.

(10. Processiones ex devotione populi et confratrum introductæ possunt ex causa ab episcopo prohiberi. Sac. congreg. Rit., in *Elbor.*, 14 Januarii 1617; apud Barbos., *loc. cit.*, n. 10.

(11. Quamvis processiones solitæ privatæ quæ fiunt a parochis in parochia, et a capitulo in cathedrali, fiant sine licentia episcopi, adhuc tamen si transferantur, exigitur episcopi approbatio, ut, partibus informantibus, fuit decisum a sacra congreg. Rituum, in *Hispalen.*, 3 Septemb. 1595, et 21 Jul. 1696, et in *Asten.*, 31 Januarii ejusdem anni, apud Monacell., tom. I, tit. 5, form. 7, n. 22. Nec ipse parochus sine licentia episcopi potest processiones extraordinarias facere. Sac. congreg. Conc., 13 Jul. 1636, in qua fuit dictum, non sufficere licentiam vicarii foranei.

(12. Processiones publicas indicare et dirigere, absente episcopo, spectat ad vicarium generalem cum consilio capituli, prout posset episcopus, si præsens esset. Sacra congreg. Rit., in *Vigilien.*, 28 Septemb. 1630, in *Bituntina*, 3 Aprilis 1632 et in *Cassan.*, 3 Martii 1633; apud Barbos., in *Summar. Apostolicar. dec.*, *loc. cit.*, num. 7 et 8, *super concilium Tridentinum*, *loc. citat.*, num. 42, et citat. alleg. 78, num. 5.

(13. Processionibus generalibus indictis pro causa, bono vel honore publico, tam clerici sæculares beneficia vel officia ecclesiastica habentes, quam regulares invitati, omnes interesse tenentur et adesse compelluntur juris remediis, juxta dispositionem concil. *Trid.*, sess. XXV, cap. 13, *De regular.*; sac. congreg. Episcop., in *Cajetana*, 25 Oct. 1602, confirmat, 7 Apr. 1690, et novissime sac. congreg. Concil. in *Neapolitana processionum*, 3 Augusti 1709, et in *alia Neapolitana processionis*, 11 Novemb. 1724, ubi fuit resolutum, quod ad processiones generales tenentur accedere exempti, et illis recusantes intervenire, excommunicationis pœna puniri possunt, teste Ursaya, in *Miscellaneo sacro et profano* I, l. P, num. 32.

(14. Tales autem processiones, ad quas tenentur accedere regulares, sunt solum illæ, de quibus fuit dispositum in congregatione particulari de ordine Urbani VIII, celebrata sub die 27 Julii 1628 et 21 Augusti, ac 19 Septembr. ejusdem anni, apud Pignat., t. I, consult. 122, ut infra: « Auditis procuratoribus ordinum, negotioque mature discusso, unanimiter censuerunt posse episcopos pœnis sibi benevisis compellere quoscunque regulares recusantes, etiamsi monachos, et quomodolibet exemptos, ad infrascriptas processiones accedere, atque illis interesse, exceptis duntaxat in strictiori clausura viventibus et monasteriis ultra medium milliæ a civitate distantibus, nempe in die festo SS. corporis Christi, in litanis majoribus, in Rogationibus, ac in quibuscunque aliis publicis et consuetis, vel pro bono, causa aut honore publico, ab episcopis indictis processionibus, non obstantibus quibuscunque privilegiis, consuetudinibus vel præscriptionibus etiam immemorabilibus, privilegiis tantum Apostolicis S. conc. *Tridentini* posterioribus contrarium desuper disponentibus minime sublatis. »

(15. Processiones vero, quæ referuntur ad causam, bonum et honorem publicum, sunt illæ quæ fiunt et indicuntur pro gratiarum actione de re gravi, pro pace inter catholicos principes, vel victoria impetranda contra infideles, pro electione Romani Pontificis, pro lucrando jubileo, pro placando Deo occasione pestis, famis, belli, sterilitatis, terræmotus et similibus, ut tradunt Pax Jordan., *Lucubrat.*, tom. II, lib. XI, tit. 2, num. 4; Passerin., *De statibus homin.*, t. III, quæst. 189, num. 996, et alii passim.

(16. Istæ tamen processiones ad effectum obligandi regulares ad interessendum, non sunt renovandæ annuatim, et perpetuandæ, nisi motiva et novæ causæ concurrant. Sic censuit sac. congreg. Rit., in *Bitecten.*, 19 Januarii 1697, ad relationem cardinal. *Petrucchi*, in qua declaratum fuit edictum episcopi (quo astringebantur regulares sub pœna suspensionis et interdicti Ecclesiæ ipso facto incurrenda ad interessendum processionibus indictæ pro obtinenda liberatione a terræmotu semel jam factæ anno præcedenti, et postea renovatæ) non sustineri cum omnibus inde secutis. Sic refert Monacell., tom. I, tit. 5, formul. 7, num. 23.

(17. Nec possunt episcopi obligare regulares ad interessendum cum clero sæculari processionibus indictæ occasione suæ primæ

visitationis, ut expresse censuit sac. cong. Concil., in *Anagnina processionis*, 9 Decemb. 1662. Decreto ut infra:

In *Anagnina processionis*.

« Occasione suæ primæ visitationis, primique ingressus in terram Carpineti dominus episcopus Anagninus plenariam indulgentiam ex auctoritate S. D. N. publicare intendens, edictum tenoris sequentis promulgavit. Omissis, etc.

« Di qui è, che abbiamo risoluto di fare una pubblica generale, e generalissima processione per solennizzare con la dovuta decenza dette sacre azioni per eccitamento maggiore de' fedeli alla divozione, e pietà; che perciò invitiamo tutto il popolo, comandando a detto effetto a tutti gli ecclesiastici, così secolari, come regolari di detta terra, che debbano intervenire personalmente, sotto pena a detti ecclesiastici di scomunica *late sententiæ* da incorrersi *ipso tunc*, che non saranno intervenuti, ed altre pene a nostro arbitrio, etc.

« Conqueruntur fratres Ordinis strictioris Observantiæ, se immerito, atque injuste compelli ad hujusmodi processionem; e contra vero conqueritur D. episcopus, dictos fratres præfatum edictum non sine populi scandalo contempnentes dictæ processioni non interfuisse, et non obstantibus censuris ob eorum contumaciam ipso facto incuris, a celebratione divinorum officiorum non abstinuisse; quare præsuppositis iis, quæ ab utraque parte informante deducuntur:

« Queritur, an dicti fratres potuerint ad prænominatam processionem ab episcopo compelli.

« Die 9 Decembris, 1662.

« Sacra congregatio eminentissimorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalium concilii Tridentini interpretum censuit non potuisse.

« F. episc. Sabinen. card. SACCHETTUS. »

(18. Nec possunt episcopi cogere ad interessendum processionibus publicis regulares, qui distant a civitate vel oppido per dimidium milliari; sic decisum fuisse a sacra cong. Concil. referunt Piasec., Armendar., Lezana, Idelphons. a Jesu Maria apud Barbos., in *Summa Apostolicæ. decis.*, collectan. 607, num. 17, et *De offic. et potest. episcop.*, part. III, allegat. 78, num. 21, et expresse patet etiam in decreto allato *supra* num. 14.

(19. Ubi tamen viget consuetudo, quod regulares, vel etiam confraternitates laicorum non obstante distantia unius milliarii, convenient ad processionem, est servanda, et convenire tenentur. Passerin., *De stat. homin.*, tom. III, qu. 189, art. 10, inspect. 10, num. 100; Monacell., *loc. cit.*, num. 30, et novissime censuit sacra congreg. Rit., in *Nucerina paganorum*, 12 Sept. 1699, ad relationem card. Francisci Barberini.

(20. Regulares ad processionem, ad quas tenentur accedere, sufficit quod invitentur per edictum. Monacell., tom. I, tit. 5, formul. 7, num. 23, et tom. III, tit. 3, formul. 6, num. 3, ubi tradit formulam edi-

eti, et docet quomodo regulares et exempti sint in edicto invitandi et monendi; et sic multis in locis servat praxis; ubi autem adesset legitima praxis in contrarium, esset servanda. Arg. cap. *Cum tanto* 11, De consuetud., cum similibus.

(21. Regulares non debent accedere ad processionem publicas cum cruce et numero duorum tantum religiosorum. Sac. cong. Conc., in *Aquen.*, 9 Jun. 1708, in *responsion.* ad 2. (22. Neque eorum laici deferentes crucem in processionibus vel candelabra debent uti alba vel dalmatica seu pluviali, ut respondit sacra congreg. Rit., in *Cæsenat.* ad 6, et quod talis usus non sit permitendus, declaraverat 10 Maii 1659; apud Monac., tom. IV *Supplem.* ad tom. I, n. 78.

(23. Regulares in processionibus deferre non debent galerum sive pileum, non obstante prætenso solito. Sac. cong. Rit., 30 Augusti 1664, cum facultate data episcopis illos cogendi ad deponendum etiam censuris; quod decretum eadem congregatio innovavit et servari mandavit in *Aquipendii*, 26 April. 1662, contra PP. Augustinianos et minores conventuales.

(24. Crux in processionibus deferenda est a regularibus cum velo pendente seu pallio. Sac. cong. Rit., 14 Januarii 1617.

(25. Regulares accedentes ad publicas processionem, non debent, processione terminata, statim a loco recedere, sed tenentur tam in accessu quam in reditu ecclesiam ex qua, et in qua functio incipit, vel terminatur, ingredi, ibique precibus, seu benedictioni assistere usque in finem. Sic decrevit sac. cong. Rit., in *Syracusana*, 6 Sept. 1636, et in *Pisaurensi*, 7 Mart. 1648; apud Pignat., tom. III, consult. 46, a n. 32, ubi docet id haberi etiam ex *Rituale Romano*, tit. *De procession. corporis Christi*, et ex *cæremoniali episcop.*, lib. II, cap. 32 et seq., et ex decreto sacre congregationis *Episcop. et Regular.*

(26. Regulares in processionibus, quas ipsi faciunt extra claustra, egent licentia episcopi vel respectivi parochi, non obstante quacunque consuetudine in contrarium; nisi pro aliquibus processionibus habeant speciale privilegium; sic pluries decrevisse sacram congreg. Concilii et Rituum referunt Riccius, Lauret., de Franch., Donat., Ventriglia, Romaguerra apud Monacell., t. I, tit. 5, formul. 7, n. 26.

(27. Episcopi autem et parochi non debent denegare talem licentiam regularibus, alioquin si denegetur, recurritur ad Sedem Apostolicam, a qua vel rescribitur episcopo, ut licentiam concedat, prout rescripsit sac. cong. Episcop., in *Papien.*, 11 Maii 1696. Vel *servetur solitum*, ut ab eadem sac. cong. Episc. fuit rescriptum, in *Savon.*, 4 Sept. 1693, et a sac. cong. Rit., in *Ferentina*, 21 Nov. 1696. Et sac. cong. Concilii, in *Aquen.*, 6 Junii 1708, ad 7 *Dubium*, ibi: « An Patribus Carmelitis *loci Insisæ* liceat extra propria claustra, et districtum, per loca consueta facere processionem B. M. V. de Monte Carmelo, occasione suæ festivitatis,

tis, petita tamen licentia a parcho, licet non obtenta? » respondit, *Affirmative*. Et die 27 Aprilis 1709. reclamante parcho, stetit in *decisis*.

(28. Notanter autem *supra* n. 26, fuit dictum: « Nisi pro aliquibus processionibus habeant speciale privilegium, » quia pro ipsis nulla indigent licentia, nec episcoporum, nec parochorum, ut pro faciendis processionibus sanctissimi sacramenti in quacunque die infra Octavam corporis Christi habent regulares omnes privilegium cum amplissimis derogatoriis sibi concessum a Gregorio XIII, constitutione 10, incipiente *Cum interdum*, tom. XII, Bullar. in cujus § 2 sic expresse habetur: « Univeris et singulis clero et clericis, ac personis ecclesiasticis, tam sæcularibus, quam ordinum, religionum ac militiarum regularibus, ac etiam, etc., liceat ipsis, tam die ipsa Dominica infra Octavam corporis Christi, quam aliis totius Octavæ prædictæ diebus, processionem suam celebrare, etc. Nec super eo tam ab ordinis prædicatorum hujusmodi, quam aliis quibuscunque personis, etc., quomodolibet molestari, inquietari vel perturbari, etc., tenore præsentium concedimus et permittimus; » quam late examinat et propugnat D. Ursaya, tom. II, part. I, discept. 4, in cujus sumario seu argumento sic expresse habet: « Vigore constitutionis 10, sanctæ memoriæ Gregorii XIII, absque ulla ordinariorum vel parochorum licentia possunt omnes, tam de clero sæculari quam regulari etiam extra eorum claustra facere processionem in die Octavæ SS. corporis Christi, et in aliis diebus ejusdem festivitatis. » Et pluries id novissime statuit sacra congregatio Episcoporum et Regular., et signanter, in *Tricaricen. processionis*, 18 Aprilis 1714, et 4 Martii 1717, et in *Potentina Processionis*, 13 Martii 1718.

(29. Et quidem eadem die possunt plures fieri processionem a diversis regularibus, dummodo fiant distinctis horis, prout Innocentius XI disposuit in causa vertente inter fratres ordin. Minor. et PP. ordin. prædicat. in Indiis constit. incip. *Sua nobis*, in qua sic expresse habetur:

« Cum sacra Rituum congreg. sub die decima mensis Februarii de anno Domini 1605 decrevisset, competere PP. Dominicanis jus peragendi processionem sanctissimi corporis Christi Dominica infra Octavam illius, privative ad PP. Minores de Observantia, et signanter in civitate Quiten., ita tamen, ut liceret eisdem PP. Minoribus eadem die Dominica infra Octavam facere processionem intra claustra eorum conventus.

« Pro parte eorundem PP. Dominicanorum provinciæ Quiten. habitus recursus ad sanctæ memoriæ Innocentium Papam XI, prædecessorem nostrum, ad obtinendam specificam confirmationem præmemorati decreti, quam eis idem Innocentius prædecessor benigne impertitus est per litteras in forma brevis incipientes *Emanavit*, sub

die vicesima sexta Martii ejusdem anni 1685 expeditas.

« Verum causa hujusmodi, cum juribus extunc ad Urbem pro Patribus Franciscanis allatis, iterum coram eadem sacra congreg. ad plenum discussa, ipsamet congregatio decretum edidit, quo præscripsit, quid tandem observandum sit ab utraque parte circa prædictam processionem, tenoris sequentis, videlicet: In causa Quiten. inter PP. ordinis Minorum Familiæ Ultramontanæ, conventus civitatis Quiten. ex una, et PP. Dominicanos ejusdem civitatis ex altera partibus a dilecto filio nostro cardinali Pamphilio reposita duntaxat super dubio processionis sanctissimi corporis Christi, eadem sacra congreg. auditis utriusque partibus, tam in voce quam in scriptis informantibus, censuit, recedendum a decisis et in casu, de quo agitur, licere Patribus Franciscanis facere processionem die Dominica infra Octavam sanctissimi corporis Christi: sed PP. ordinis Prædicatorum de mane; Patribus vero Minoribus de sero, et ita decrevit, et servari mandavit die 24 Martii 1696.

« Attamen non acquiescentibus prædictis PP. ordinis Minor. familiæ Ultramontanæ conventus Quiten. hujusmodi decreto in ea tantum parte, in qua hora peragendi processionem ipsi præscribitur, reposita ab eodem cardinali Pamphilio in sacra Rituum congregatione hujusmodi dubio, eadem congregatio PP. Dominicanis licet citatis non informantibus: in decisis super negotio principali, et licere PP. Franciscanis facere processionem etiam de mane, distinctis tamen horis ab episcopo præscribendis, censuit, et ita servari mandavit die 7 Aprilis 1696.

« Sed ab hujusmodi decreto reclamantibus Patrib. Dominicanis, proposita iterum causa per præfatum cardinalem Pamphilius, utraque parte informante, juribus hinc inde discussis, sacra congreg. prædicta rescribendum censuit; in decisis super negotio principali et licere Patrib. Franciscanis facere processionem extra claustra per loca solita, etiam de mane, distinctis tamen horis, ab episcopo præscribendis, et data electione horæ Patribus Dominicanis, a qua semel electa, non liceat amplius recedere, et ita decrevit, et servari mandavit die prima Septembris 1696.

« Verum, quia, sicut eadem petitio subjungebatur, dicti Patres Franciscani dubitant, ne executio, et observatio decreti hujusmodi a dictis Patribus Dominicanis forsitan impugnari possit, et in simili eventu idem decretum suo frustretur effectu; ideo prædictus frater Nicolaus ad Nos recurrit humiliter supplicando, quatenus tibi, ut ad executionem dicti decreti juxta illius tenorem et formam procedas, Apostolica auctoritate committere, aliasque sibi in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur statum et merita causæ hujusmodi præsentibus, » etc. Deinde committit episcopo Quiteni ut